

‘Vergeven gaat echt over jezelf’

Contact tussen daders en slachtoffers. Het gebeurt steeds vaker en het is ook steeds vaker onderdeel van wat wij bij DJI ‘herstel’ noemen. De gesprekken tussen daders en slachtoffers zijn vaak beladen, emotioneel en zwaar, maar kunnen ook een doorbaak betekenen voor zowel dader als slachtoffer.

Jacqueline Beemsterboer vertelt.



Het is alweer veertien jaar geleden dat Gerold O. zijn ex-vriendin Nadine Beemsterboer met 36 messteken om het leven brengt. Nadine is dan 20 jaar. Jacqueline, haar vier jaar oudere zus en beste vriendin, vertelt over het bijzondere pad dat zij na de dood van Nadine bewandelde. ‘Ik heb Gerold kunnen vergeven en dat heeft me een belangrijk deel van mijn leven teruggegeven’, vertelt ze.

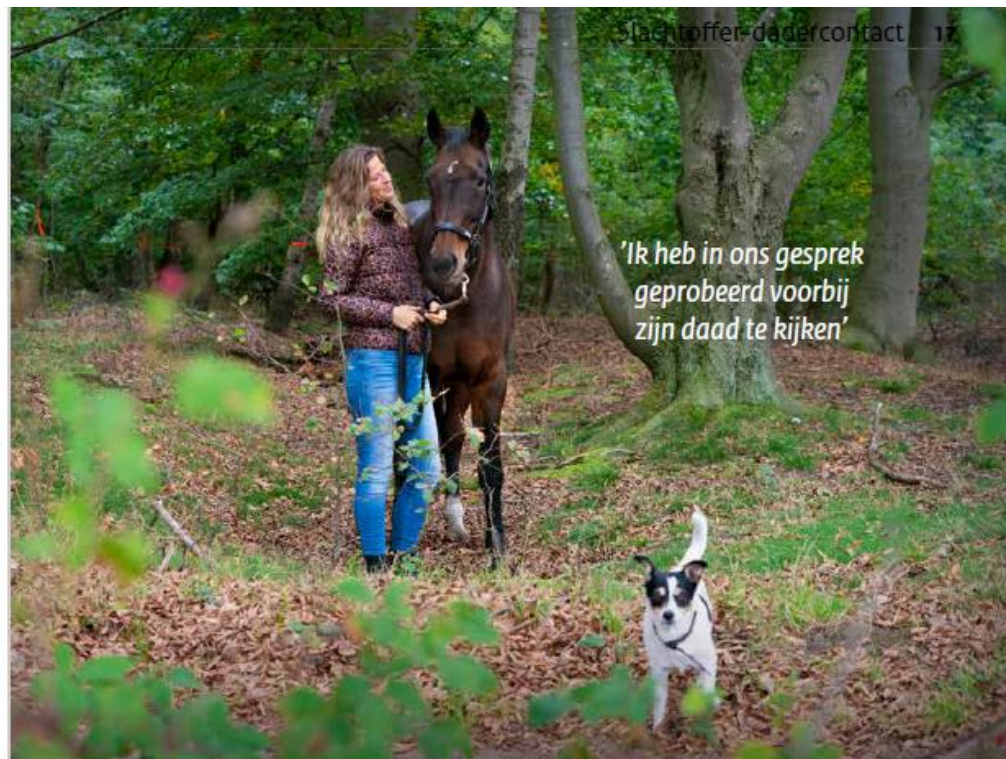
Daar ging heel wat tijd overheen. ‘Van mijn gezin was ik degene die het minst met Gerold te maken wilde hebben. Toen mijn ouders een gesprek met hem wilden om antwoord te krijgen op de vele vragen die ze hadden, vond ik dat erg moeilijk. Ik was veel te bang dat hij door mee te werken aan zo’n verzoek een plusje achter zijn naam zou krijgen. Dat wilde ik hoe dan ook voorkomen. Vóór de eerste verlengingszitting in zijn tbs-periode sliep ik heel slecht omdat ik vreesde dat hij zou vrijkomen. Ik ben wel naar die zitting gegaan, maar met als enige doel om bij te dragen aan een verlenging van de tbs-periode. Dat gebeurde ook.’

Masker af

‘Er veranderde in de periode daarna veel in mijzelf. Ik voelde een verlangen naar vergeving en was mij verder gaan verdiepen in spiritualiteit en persoonlijke groei.

Mijn verleden vroeg ook wel om de nodige zelfreflectie. Twee jaar daarna was er een tweede verlengingszitting en daar wilde ik weer bij zijn. Maar de reden was anders. Ik wilde Gerold op een andere manier leren bekijken om zelf een stap verder te kunnen komen. Ik heb hem een hand gegeven en keek hem recht in zijn ogen aan. Wat ik zag was dat het masker weg was, het masker dat hij al op had toen hij met Nadine omging. Ik zag een krachtiger man. Daar ontstond het gevoel dat ik met Gerold in gesprek wilde.’

Uiteindelijk kwam dat gesprek tussen Jacqueline en Gerold er, nog weer een jaar later. Ze neemt een vertrouweling mee en de begeleidster van Gerold is aanwezig. ‘Inmiddels had ik Gerold vergeven. Niet alleen voor mezelf, maar ook vanwege mijn twee dochtertjes. Ik wilde gevoelens waarin ik vastzat uit de weg ruimen, minder ballast hebben. De drive om dingen in mijzelf op te lossen was heel groot.’



‘Ik heb in ons gesprek geprobeerd voorbij zijn daad te kijken’



Diep besef over zijn daad

Het gesprek met Gerold was intens en emotioneel, voor alle betrokkenen. ‘Ik heb in dat gesprek geprobeerd voorbij zijn daad te kijken. En ik heb hem gezegd dat ik hem oprecht en vanuit mijn hart heb vergeven. Dat was een heel heftig moment. Gerold moest huilen en antwoordde dat hij zichzelf niet heeft vergeven. Ik zag een man die nog elke dag bezig is met wat hij gedaan heeft. Hij wilde antwoord geven op al mijn vragen, hoe pijnlijk ook, omdat ‘dat wel het minste is wat ik kan doen’, zo zei hij dat. Toen ik daar zat besepte ik hoe zwaar het leven hem soms valt. En dat snap ik. Want hoe moet je ermee leven als je iets hebt gedaan, als je door de hele wereld bent afgeschreven? Ik zag hoe diep zijn besef is over zijn daad, en hoe graag hij iets wil betekenen voor de maatschappij. Op een bepaalde manier heb ik respect gekregen voor het pad dat hij bewandelt. Toch was dat geen voorwaarde om hem te kunnen vergeven. Ik ben ervan overtuigd dat die vergeving er ook was gekomen als hij geen spijt had gehad van zijn daad, als hij had gezegd: ik zou het zo weer doen. Ik weet dat dat gek klinkt, maar dat is waar vergeving over gaat: niet over de ander, maar over jezelf en je eigen gevoel.’

Lees verder op de volgende bladzijde →



Jacqueline Beemsterboer:

'Ik voelde een verlangen naar vergeving en verdiepte mij verder in spiritualiteit en persoonlijke groei'

Het onbegrip over de ongebruikelijke stap van Jacqueline is soms groot. 'Dat begrijp ik wel. Er is niet één waarheid. Zelfs mijn eigen man en ouders staan er anders in dan ik. Gelukkig respecteren we elkaar. Dat is niet altijd het geval in de buitenwereld. Toen ik in een Facebookgroep voor nabestaanden een keer een filmpje over vergeving deelde, kreeg ik echt de heftigste reacties over me heen. Ik vind dat pijnlijk om te merken. Sommige mensen zitten echt vast in hun haat en wrok.'

Geen slachtoffer meer

Jacqueline volgde een reeks opleidingen tot therapeut en wil de kennis die ze heeft opgedaan graag delen met haar medemens en lotgenoten. Misschien neemt ze de stichting Herstel in beeld van haar vader over, die hij onder andere oprichtte na de moord op zijn dochter. Voor Herstel in beeld spreekt Jacques Beemsterboer in de gevangenis met daders. 'Maar zijn pensioen komt dichterbij. Misschien kan ik het, op mijn eigen manier, voortzetten. Daar hebben we het weleens over. Vergeving heeft mij zoveel gebracht, ik gun dat anderen ook. Het inzicht dat mij heel erg heeft geholpen is dat je altijd zelf de sleutel in handen hebt naar een lichter leven. Je kunt een ander niet veranderen, je moet het oplossen in jezelf. Het mooie daarvan is dat je, wanneer je daarin slaagt, geen slachtoffer meer bent.' ■



Louise Brandsma is de begeleidster van Gerold in de Oostvaarderskliniek.

'In mijn werk als forensisch maatschappelijk werker heb ik met enige regelmaat een gesprek tussen dader en slachtoffer meegemaakt. Zowel de dader als een slachtoffer kan hiertoe het initiatief nemen. Vanzelfsprekend kan er alleen contact zijn als beide partijen aangeven hiervoor open te staan. Ik heb ervaren dat deze trajecten heel goed kunnen bijdragen aan herstel, zowel bij dader als bij slachtoffer. Zo heb ik een keer meegemaakt dat een slachtoffer na afloop van een gesprek met een dader zei dat ze niet meer bang hoefde te zijn voor de dader en

voortaan rustig over straat kon gaan. Als een patiënt aangeeft een gesprek te willen, dan schakel ik in principe altijd Perspectief Herstelbemiddeling in. Deze instantie is gespecialiseerd in dader-slachtofferontmoetingen. Wat me altijd bij zal blijven van de ontmoeting van Jacqueline met mijn patiënt, is haar vraag of ze iets had kunnen doen om te voorkomen dat haar zusje om het leven is gebracht. Mijn patiënt antwoordde daarop: "Nee, alleen ik draag de verantwoordelijkheid voor haar dood, jou valt niets, echt niets, te verwijten." Dat zal ik nooit vergeten.'